

Teller krabbear med årringer

Det er viktig for forskerne å vite hvor mange krabber det er i havet. De leter derfor etter årringer hos krabben.

TEKST: TRINE-LISE GJESDAL

Vil du vite alderen på et tre, teller du årringer i treet. For hvert år som går, dannes det én lys og én mørk ring i stammen. Dette kalles årringer. Teller du de mørke ringene, finner du ut hvor gammelt treet er. Har treet tre mørke ringer, er det tre år gammelt. På nesten samme måte har forskere funnet ut at de kan beregne alderen på fisk ved å studere øresteinen – som er selve balanseorganet – i fisken. For hvert år som går, danner det seg en årring på øresteinen.

Nå leter forskerne etter årringer hos krabben. Men dette er litt mer komplisert. Krabbene skifter jo ut de harde kroppsdelenes sine under skallskifte. Så hva er det igjen å telle da?

Magesekk og øyne

Det finnes likevel noe som ikke skiftes ut, og som minner om årringer i deler av krabben. I magesekken og i øynene har man funnet et mønster som kan sammenliknes med årringer. Forsker Jan H. Sundet ved Havforskningsinstituttet forteller at de nå studerer krabber ved en forskningsstasjon i Tromsø. Her blir dyrene føret med

et slags kjemisk stoff som gjør at forskerne kan studere årringene i magesekken og i øynene. Men det er ennå for tidlig å si noe om hvor mange årringer som dannes hos krabben i løpet av ett år.

Alderen forteller

Forskeren håper de finner det ut snart, for det er viktig å vite alderen på både fisk og krabber. Alderen forteller oss når de blir kjønnsmodne, hvor mange ganger de gyter, og hvor lenge de lever. Dette er viktig informasjon fordi vi da kan finne ut, sånn cirka, hvor mye fisk – eller krabber – det er i havet til enhver tid, slik at vi ikke tømmer havet for enkelte arter.

Oppgaver til leseteksten «Teller krabbear med årringer»

Teller krabbear med årringer

Det er viktig for forskerne å vite hvor mange krabber det er i havet. De leter derfor etter årringer hos krabben.

TEKST: TRINE-LISE GJESDAL

Vil du vite alderen på et tre, teller du årringer i treet. For hvert år som går, dannes det én lys og én mørk ring i stammen. Dette kalles årringer. Teller du de mørke ringene, finner du ut hvor gammelt treet er. Har treet tre mørke ringe, er det tre år gammelt. På nesten samme måte har forskere funnet ut at de kan beregne alderen på fisk ved å studere øresteinen – som er selve balanseorganet – i fisken. For hvert år som går, danner det seg en ny årring på øresteinen.

Nå leter forskerne etter årringer hos krabben. Men dette er litt mer komplisert. Krabbene skifter jo ut de harde kroppsdelen sine under skallskifte. Så hva er det igjen å telle da?

Magesekk og øyne

Det finnes likevel noe som ikke skiftes ut, og som minner om årringer i deler av krabben. I magesekken og i øynene har man funnet et mønster som kan sammenliknes med årringer. Forsker Jan H. Sundet ved Havforskningsinstituttet forteller at de nå studerer krabber ved en forskningsstasjon i Tromsø. Her blir dyrene føret med

et slags kjemisk stoff som gjør at forskerne kan studere årringene i magesekken og i øynene. Men det er ennå for tidlig å si noe om hvor mange årringer som dannes hos krabben i løpet av ett år.

Alderen forteller

Forskeren håper de finner det ut snart, for det er viktig å vite alderen på både fisk og krabber. Alderen forteller oss når de blir kjønnsmodne, hvor mange ganger de gyter, og hvor lenge de lever. Dette er viktig informasjon fordi vi da kan finne ut, sånn cirka, hvor mye fisk – eller krabber – det er i havet til enhver tid, slik at vi ikke tommer havet for enkelte arter.

FOTO: PICTUREPOINT/NO

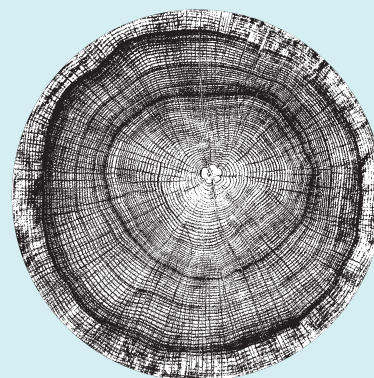

1. Hva handler teksten du har lest om?
2. Hvorfor vil forskeren finne ut hvor gamle krabber er?
3. Hvorfor tror du krabber må skifte skallet sitt?
4. Det finnes andre arter som har årringer. Hvilke?
5. Hvis et tre har 15 mørke årringer, hvor gammelt er treet da?
6. Hvis du var et tre, hvor mange årringer ville du hatt da?

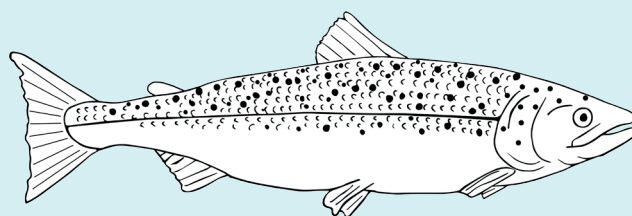
Gjøreoppgaver

- 1) Finn vedkubber i ulike størrelser. Tell årringer og se hvor gammel treet var før det ble hugget ned.
- 2) Les denne artikkelen om hvordan man kan finne ut alderen på fisk.

Les artikkelen her

- Få tak i en fisk.
- Skjær ut øresteinene.
- Tell hvor gammel fisken var.

- 3) Krabben skifter skall. Dette kalles et hamskifte. Det finnes flere dyr som skifter ham i løpet av et livsløp. Les og utforsk hvilke dyr og insekter som skifter ham. Kanskje dere kan finne slike hammer fra et skallskifte på tur?

